

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCLII. ad annum CCCCLXXX.

Parisiis, 1644

Gesta Secvndae Cognitionis Cvm Edicto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14918

GESTA
 SECVNDÆ COGNITIONIS
 CVM EDICTO.

FLAVIUS Marcellinus v. c. & spectabilis tribunus & notarius dixit: Omnium conscientia retinetur, id me dudum edicto proposito fuisse pollicitum, vt quidquid inter vtriusque partis episcopos ageretur, subinde in publicam notitiam perueniret. Vnde ea quæ interim gesta sunt, sanctitati vestræ demonstrare curavi, quatenus habiti partem conflictus etiam oculis iudicetis. & alia manu: Proponatur.

I.

Post consulatum Varanis v. c. tertio Nonas Iunias in secretario thermarum Gargilianarum Carthagini, astantibus, Sebastiano, Maximiano & Petro, viris deuotissimis protectoribus domesticis, Vrso, Petronio & Liboso ducenariis, sed & Bonifacio & Euasio apparitoribus illustrium atque eminentium potestatum, Fileto apparitore illustris comitiæ sedis, Exitioso adiutore cornicularii, Possidio, Quodvultdeus & Colonico adiutoribus commentariorum officii domini nostri v. c. & spectabilis proconsulis, Nauigio adiutore numerorum domini nostri v. c. & spectabilis vicarii, Nampio scriba officii v. c. legati almæ Carthaginis, Rufiniano scriba v. c. curatoris celsæ Carthaginis, excipientibus etiam Hilario & Prætextato exceptoribus domini nostri v. c. & spectabilis proconsulis, Fabio exceptore domini nostri v. c. & spectabilis vicarii, & Romulo exceptore v. c. legati almæ Carthaginis, excipientibus quoque Ianuario & Vitale notariis ecclesiæ catholice, Victore & Cresconio notariis ecclesiæ Donatistarum, Libosus ducenarius illustrium potestatum dixit: Quoniam in hodiernum diem comperendinata cognitio est, & pro velo sunt vtriusque partis episcopi, si iubet sublimitas tua, intromittentur.

II.

Flavius Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Veniant, & ingressis Aurelio, Alypio, Augustino, Vin-

Hh iij

centio, Fortunato, Fortunatiano, Possidio, Nouato, Florentio, Maurentio, Prisco, Sereniano, Bonifacio, Scillacio, Deuterio, Leone, Asterio, & Restituto episcopis ecclesiæ catholicæ; ingressis etiam ex alio latere, Primiano, Petiliano, Emerito, Protasio, Montano, Gauden-
 tio, Adeodato episcopis partis Donati:

III.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Et superiore iudicio sæpe me obtulisse certissimum est, & nunc deprecor vt sedere dignemini. Cumque catholici episcopi confedissent, Petilianus episcopus dixit: Quod priore iudicio factum non est, facere non audemus. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Licet & superiore iudicio me obtulisse meminerim, tamen illa arbitròr tunc minime factum esse ratione, quia multis sacerdotibus conuenientibus, locus considendi esse non poterat. Vnde quia nunc definitas video conuenisse personas, deprecor vt vel nunc sedere dignemini.

IV.

Petilianus episcopus dixit: Patribus nostris absentibus non sedemus, maxime cum lege diuina confessus prohibeatur; ne cum huiusmodi aduersariis nostris confidere velimus. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

V.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Si petitionem meam sanctiras vestra audire neglexit, vt confidere dignaretur, hoc mihi extorqueri non poterit, quominus stando cognoscam. Cumque episcopi catholici surrexissent, atque sessus iudicis auferretur, eiusdem iudicis iussione, & dominus v. c. tribunus & notarius stetit:

VI.

Petilianus episcopus dixit: Scriptum sit, hoc tuæ voluntatis esse, non nostræ. alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

VII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Decet me vobis stantibus habere huiusmodi voluntatem, quæ ad reuerentiam tantorum pertinet sacerdotum. Petilianus

episcopus dixit : Honorifice feceris. & alia manu : Petilianus episcopus recognoui.

VIII.

Martialis exceptor dixit : Cuiusmodi notoriam episcopi hesternum die nobilitati tuæ obtulerint, hanc in manibus habemus : si præcipit nobilitas tua, recitamus.

IX.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Ne quid celatum parti alteri videatur, recitetur.

X.

Petilianus episcopus dixit : Episcopos nos veritatis Christi Domini nostri, & dicimus, & sæpe actis publicis dictum est. Donatum autem sanctæ memoriæ, martyrialis gloriæ virum, in præcessorem scilicet nostrum, ornamentum ecclesiæ istius ciuitatis, loco suo meritoque veneramus. & alia manu : Petilianus episcopus recognoui.

XI.

Possidius episcopus ecclesiæ catholicæ dixit : Episcopos veritatis probare opus est, non iactare. & alia manu : Recognoui.

XII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Vtrarumque partium prosecutiones gesta retinebunt, & adiecit : Quod præceptum est, recitetur. Martialis exceptor recitauit : Post consulatum Varanis v. c. quarto Nonas Iunii, Flauio Marcellino v. c. & spectabili tribuno & notario, Primianus, Petilianus, Emeritus, Protasius, Montanus, Gaudentius episcopi & defensores ecclesiæ veritatis, per notoriam hæc dicunt : Hesternum die Kalendis Ianuariis inter nos & aduersarios nostros spectabilitas tua audire dignata est. Et quoniam euoluto pene die partibus patientiam præbens, aliquanta, quæ principia negotii fuerant, audire dignatus es, opusque est ad causam, ut mandatum quod aduersarii nostri obtulerunt, nobis in notitiam perferatur, quoniam series actorum propter sui prolixitatem non potest explicari, ne imparati ad iudicium venire videamur, id mandatum quod aduersarii nostri legendum dederunt, in exemplaribus nobis hodie, quod est quarto Nonarum die Iuniarum, dari præ-

cipias, vt instructi negotio nobis iniuncto adesse valeamus. & alia manu: Primianus episcopus huic notoriæ subscripsi, quarto Nonas Iunias Carthagini. Flavius Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Quoniam ea quæ instructionis gratia postulantur concedi debere perspicuum est, vt nulla cognitionem futuram morarum impedimenta suspendant; mandatum a catholicis episcopis datum, sub ea quæ cominus constituta est custodum asseruatione descriptum, vobis tradere maturabit officium. cumque recitasset,

XIII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Lecta gestis indentur: & adiecit: Quoniam inter multas conditiones, de quibus superiore iudicio definitum est, vna illam constat fuisse dilatam, vt sicut ego interlocutionibus meis, ita prosecutionibus suis vnusquisque subscriberet, quid de hoc videatur sanctitati vestræ debetis edicere.

XIV.

Augustinus episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Nos in hoc consensisse, literis nostris expressimus. & alia manu: Recognoui.

XV.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Quid etiam voluntas partis alterius habeat, intimetur.

XVI.

Petilianus episcopus dixit: Multum nos sollicitos facit, quod de nobis id quæritur, idque præcipimur facere, quod vsus nunquam habere consuevit. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

XVII.

Fortunatianus episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Testatum sit partem aduersam noluisse, quod edicto nobilitatis tuæ publicatum est. & alia manu: Recognoui.

XVIII.

Petilianus episcopus dixit: Testatum sit vos adhuc ecclesias plerasque non reddidisse, nec fecisse satis priori eius edicto. & alia manu: Vt superius.

XIX.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Ergo ad
inte-

integram gestorū fidem contenta est sanctitas vestra custodibus ab vtraque parte delectis, qui notariis & exceptoribus videntur appositi.

XX.

Petilianus episcopus dixit: Edantur nobis primitus gesta, tunc respondebimus. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

XXI.

Alypius episcopus ecclesie catholice dixit: Dubitatur ergo vel de fide officii, vel de fide custodum. & alia manu: Recognoui.

XXII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Ad hoc etiam consensisse sanctitatem vestram, superiorum gestorū fides euidenter ostendit.

XXIII.

Petilianus episcopus dixit: Legamus & recenseamus: & alia manu: Vt superius.

XXIV.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Et de custodibus ab vtraque parte delectis, & ad quam partem fuerit dilata cognitio, ab officio recitetur.

XXV.

Emeritus episcopus dixit: Si iubes. Petilianus episcopus dixit: Edantur nobis primitus gesta, relegantur a nobis, recenseantur verba nostra, & aduersariorum instructio. sic legibus semper concessa hæc est humanitas rerum. & alia manu: Emeritus episcopus recognoui.

XXVI.

Fortunatianus episcopus ecclesie catholice dixit: Quamuis recens actio nullum potuerit præterire, tamen ex hoc sensus nobilitatis tuæ volumus esse edoctos, vt intelligantur iam dilatione quadam ad causæ negotium nolle venire. & alia manu: Recognoui.

XXVII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Legatur quod præcepi, vt nouerim ad quem articulum sit delata cognitio. Emeritus episcopus dixit: Si iubes, ad hoc competit mihi. Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Age.

XXVIII.

ANNO
CHRISTI
411.

Emeritus episcopus dixit: Sunt quidem humana ingenia ita velocitate sui prompta, ut vel visu, vel auditu facili cuncta capiant, quæ in eorum notitiam perferuntur: sed hoc doctis forte aut eruditis viris pro rei ipsius qualitate permixtum sit; me autem ad hanc rem minus idoneum esse profiteor. Quis enim leuem vocem & facilem sermonem ipso pene apice transeunte, aut sensu retinere aut concipere potest, vir nobilis? cum ad tractatum omnem disceptationemque & verba & sensus & interiora sint negotii pertractanda. ergo cum de scheda legitur, & leues voces aura quodammodo ventilantur, sensus nostri capere & retinere non possunt. Vbi hoc, aut cui concessum est? si hac felicitate ingenii gaudent, non se iactent de arrogantia memoriæ suæ. Mihi autem non competit nisi sapius repetere, & diuturna lectione edoceri, ut fidem veri & quæ dixerim, relegam, & quæ aduersarius obiecit, aduertam. Intelligis ita rem esse gestorum, adeo memoriæ scripturarum per literas digeruntur, ne sola memoria, quæ capax esse non potest, obliuione decepta quid gesserit, nesciat. Neque enim aliter sapientia prouidente scripturarum notitia monumentisque publicis prouisa est, nisi ut ex lectione quæ per silentium forte, aut per longum tempus, aut per ipsorum actuum continuationem, minus capiam quod minus intelligi potest, & ex lectione, & ex ipso assiduo tractatu possit agnosci, quid sit iudicio ventilatum. Vides ergo, vir nobilis, iusta nos deposcere, nec per transitum causam debere ventilari, sed editis gestis in notitiam nostram datis, vniuersis pertractatis, causam debere cognoscere. & alia manu: Ut superius.

XXIX.

Possidius episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Scriptum est, *Ex multiloquio non effugies peccatum.* Hoc quoniam nos ante oculos habemus, Deo inspirante verbosi videri nolumus. Itaque, si placet, ad causam veniatur quæ proxime agi potuerit, & definiri. moratorias autem prosecutiones. & cum diceret. & alia manu: Recognoui.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Legatur quod pracepi.

XXX.

Emeritus episcopus dixit: Sicut de scriptura proposuit, scriptum est nobis: *Sapientia abscondita, thesaurus inuisus, quæ utilitas in utroque?* & alia manu: Emeritus episcopus recognoui. *Ecl. 20.*

XXXI.

Possidius episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: In multiloquio nunquam fuit sapientia. & alia manu: Recognoui.

XXXII.

Martialis exceptor ex codice recitauit: Nobilitas tua dixit: Quoniam diei pene omnem partem constat emensam, idcirco vtrum ex communi consensu differri negotium placeat, intimetur ab vtrisque partibus. Dictum est: Placet; quoniam iam iste dies videtur emensus. Nobilitas tua dixit: In quem diem hæc ipsa comperendinatio differatur, pars vtraque designet. Alypius episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Sicut edicto nobilitas tua perscripsit, craftino intermisso propter descriptionem schedarum, perendie, si præcipis, obseruemus. Adeodatus episcopus dixit: Etiam nos consentimus vt perendino die negotium peragatur. Nobilitas tua dixit: Sicut partibus placuit, perendino die negotium repetetur. Et cum recitasset, Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Videt sanctitas vestra contra proprios vos venire non posse consensus. Vnde, causa dicatur.

XXXIII.

Emeritus episcopus dixit: Non adeo immemores sumus vt contra nostra veniamus, nec ego hic incuriam officii, aut exceptorum negligentiam damno, vbi intelligo prolixitate gestorum diem minime occurrere potuisse. Quod si factum est, & explicitis omnibus gesta res est, cur non in notitiam nostram quæ acta sunt perferuntur? Cum enim nobilitas tua ea quæ recenseri iussit ab officio fuerint ventilata, necesse vt acceptis vniuersis tractem discutiamque, quibus causis quibusve modis debeam respondere. Tantam etenim ex mandato illorum confusionem causæ esse cognoui, vt & de præteritis instrui debeam, & agnoscam de præsentibus, cui debeam respondere. & alia manu: Emeritus recognoui.

XXXIV.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Licet professio sanctitatis vestrae sola sufficiat, tamen quidquid vobis ad instructionem plenissimam credidistis posse sufficere, hesternum die & postulasse vos & accepisse non dubium est. unde, nunc ad causae meritum veniatur.

XXXV.

Petilianus episcopus dixit : Aduertit sublimitas tua exceptionem ex codicibus legisse quod nudius tertiana die vel promissum fuerit vel pronuntiatum. Ex qua re magis agnosco acta adhuc exposita non fuisse. Quod si exposita sunt & parata, idem exceptor respondeat ; profertur gesta. Subscribe, tractamus, postea respondemus. & alia manu : Petilianus recognoui.

XXXVI.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Studium dilationis agnosco, & mutatae voluntatis iudicium. Potuerat enim sanctitas vestra, ex magnitudine gestorum, ut hodie negotium differretur superiori iudicio postulare. Huc additur, quod ea quae vobis ad plenissimam instructionem sufficere credidistis, hesterno die edi vobis, data notoria, postulastis.

XXXVII.

Petilianus episcopus dixit : Dicant exceptores, utrum exponere vna die potuerint, quod vna die videtur esse confectum. & alia manu : Ut superius.

XXXVIII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Exceptores utrum hesterno die omnia potuerint in schedis gesta describi, apud acta designent. Martialis exceptor dixit : Adhuc partem in codicibus habemus : siquidem etiam ii episcopi qui nobis custodes dati sunt, non nesciunt.

XXXIX.

Petilianus episcopus dixit : Accepit sublimitas tua ex responsione officii, acta adhuc digesta non esse in paginas, nec esse quod pars utraque legat atque recenscat, nec dari aut reuocari memoriae paululum possit. Proinde sublimitas tua, ut quoniam res honesta postulatur, largiri dignetur quod petimus, ut gesta ex more edan-

ANNO
CHRIST.
411.

ANNO CHRISTI 411.
 tur, legamus vt respondere possimus. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

XL.

Alypius episcopus ecclesie catholice dixit: Longitudo gestorum magis in numero & responsione vtriusque partis episcoporum est, quam in aliqua commendatione negotii. nihil ergo est vnde causetur pars diuersa. aut hodie cognitio differatur, precipue quia etiam ipsi professi sunt ad hodiernum diem differendum fuisse negotium. & alia manu: Recognoui.

XLI.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Vt iterum partibus euidenter appareat, venerabilium virorum de nouo professio recitetur. Petilianus episcopus dixit: Vnde recitabitur? & alia manu: Vt superius.

XLII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Ergo que codicibus tenentur inserta, cum tanti sacerdotes custodes appositi fuerint, in dubitationem aliquam existimas deuocanda.

XLIII.

Petilianus episcopus dixit: Notas non nouimus, neque ea natura rerum est, atque ipsarum, vt ita dixerim, literarum, vt quisquam notas legat alienas. In codicibus legere non possumus, nisi edita fuerint gesta in paginis, non habeo quod tractem, non habeo quod legam. & alia manu: Vt superius. Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Vt dictum est, iterum venerabilium virorum professio recitetur.

XLIV.

Martialis exceptor ex codice iterum dixit: Quoniam diei pene omnem parte constat emensam, idcirco vtrum ex communi consensu differri negotium placeat intimitur ab vtrisque partibus. Dictum est: Placet; quoniam iam iste dies videtur emensus. Nobilitas tua dixit: In quem diem hæc ipsa comperendinatio differatur, pars vtraque designet. Alypius episcopus ecclesie catholice dixit: Sicut edicto nobilitas tua prescripsit, crastino intermisso propter descriptionem schedarum, perendie si prescipis obseruemus. Adeodatus episcopus dixit: Et-

iam nos consentimus, vt perendie negotium peragatur. Sublimitas tua dixit: Sicut partibus placuit, perendino die negotium repetetur. & cum recitaret, Petilianus episcopus dixit: Vnde leget?

XLV.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Quid super hac parte legum sit auctoritate definitum, sanctitatem vestram arbitror non latere; cum contra proprios non liceat venire consensus. Vnde ne qua forte de exceptoribus officii fraude suspecti sint, ex tabulis notariorum ecclesiasticorum hæc eadem conditio relegatur.

XLVI.

Emeritus episcopus dixit: Ingredientibus nobis, nobilitas tua interfari dignata est, si edictis propositis adhiberemus assensum, & vtrum subscriptiones nostras accommodaremus propriis prosecutionibus: cui rei satisfaciam non aduerto. Tenet me enim propositum nobilitatis tuæ, quo me subscriptionem indere gestis, & vniuersa, quæ publice acta sunt, publice proponi promissisti. Nunc autem cogor agere, & ante agnitionem gestorum in negotium præcipitari. Quæ ista sunt, quid primum eligam nescio, quod votum iudiciorum tuorum teneam non agnosco. Si subscribendum est pagina, edatur pagina, vt subscribi possit. Si huius rei est facienda iactura, edictum tuum omne vacillabit; quidquid proposuisti in publicam conscientiam destruetur. Dixisti enim, ex subscriptione nostra, & ex sublimitatis tuæ annotatione cuncta quæ gesta sunt in notitiam publicam debere differri. Prius est ergo vt ea quæ gesta sunt recitentur, & publicentur, & agnoscantur: vt ex iudicio tuæ sublimitatis ad cetera, quæ sunt negotii, veniatur. & alia manu: Emeritus episcopus recognoui.

XLVII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Sicut interlocutus sum, ab ecclesiasticis notariis ea, quæ ab exceptoribus officii recitata sunt, percurrantur.

XLVIII.

Petilianus episcopus dixit: Tene modum tuum, vir nobilis: tene promissam sæpe iustitiam. Nam cum a parte nostra nudius tertiana die fuisset obiectum, quod dies

legitimus causæ iam videretur fuisse transactus, & a causa cecidisse eos qui nos in iudicium vocauerunt, coacti sumus id velle, vt recedentes ab eadem conditione in tempus præsens consentire videremur. Nemo mihi sit hac in parte ingratus, vir nobilis: nam si ego concessi tantumdem temporis saluis his, tamen si illi adstipulationibus suis non fuerint refragati, cur mihi breue non conceditur tempus, vt scribantur gesta, vt subscribatur a sublimitate tua, videamque ac perlegam cui rei subscribere debeam, percipiamque ac recipiam meos scilicet sensus, aduersariorum quoque calliditatem subtilemque argutiam, vt scilicet plenissime instructus, intentionibus eorum valeam respondere? Humanum esse arbitror atque iustum, ne dederis, vir nobilis, huic rei atque huic iustissimæ petitioni aliquid quod in sollicitudinem habeam: siquidem te iustissimum promiseris, & nos id credere sit necesse, si tamen iusta nobis nullatenus denegentur. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

XLIX.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Hæc rectius & iustius præterito iudicio debuerant postulari, in quo ex consensu vtriusque partis in hunc diem dilata cognitio est. Vnde ab ecclesiasticis notariis ad quam partem fuerit dilata cognitio recitetur. Petilianus episcopus dixit: Ergo circumuenti sumus. & alia manu: Vt superius.

Augustinus episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Non est nostra causa factum, quod nobis volunt imputare fratres nostri, e diuerso sistentes. & cum diceret: & alia manu: Recognoui,

L.

Petilianus episcopus dixit: Iniuriam nobis facis. & alia manu: Vt superius.

Edictum nobilitatis tuæ sic se habet, quartum mensem concludi ad diem Kalendarum Ianuarii. Ante autem nos venimus, & ipsi qui videntur nobis hinc facere inuidiam, octauo Kalendas Iunias mandauerunt; cum vti que, si ante diem venerant, ante ipsum diem mandare debuerunt. Legatur etiam ipsius Primiani professio, ad quem diem se pollicitus est occursum, & solvatur ista

quæstio, de qua nobis iam apud populum magna inuidia concitata est. & alia manu: *Recognoui.*

L I.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Hæc superiore iudicio determinata iam constat, præsertim cum personæ ab vtraque parte videantur esse firmatæ: & tamen si, cum causâ cœperit retractari, putauerit hæc sanctitas tua relegenda, tunc rectius relegentur. Quamuis superfluum sit, vt post confirmationem personarum hæc denuo retractentur. Vnde, vt interfatus sum, ab ecclesiasticis notariis quod præceptum est recitetur.

L II.

Emeritus episcopus dixit: Scriptum sit tunc nos in diem consensisse, cum isti suam retinuerint voluntatem. & alia manu: *Vt superius.*

L III.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Susceptæ tabulæ ab ecclesiasticis notariis recitentur. Cumque intra Sabanum volumen schedæ membranarum pro parte descriptum & codices tabularum pariter obsignati, iudiciariis offerrentur aspectibus, Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Custodes edicant vtrum signa cognouerint. Leo episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Agnosco sigillum meum. Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: *Quoniam* ab vtraque parte impressionem signorum agnitam constat, ea quæ præcepi a notariis relegantur.

L IV.

Petilianus episcopus dixit: Sic solent testamenta, non gesta referari. & alia manu: *Vt superius.*

L V.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: *Quod* propter sollicitudinem partis vtriusque factum est, & ex communi consensu, non decet reprehendi. Petilianus episcopus dixit: Non reprehendo cautelam, sed peto consuetudinem rerum, vt gesta legitima exponantur, vt legi ac pertractari possint. *Quæ res vrget? quid festinatur?* & alia manu: *Petilianus episcopus recognoui.*

L VI.

Augustinus episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: *Hoc solum*

ANNO
 CHRISTI
 411.

solum constet, ipsos rem velle differre, vt concedat sublimitas tua, petimus te. Humanum est, considerare volunt, discutere volunt, paratiores volunt venire, ne nolentes differre prolixiora gesta faciamus, & ipsa gestorum prolixitas maiores nobis moras inculciat. & alia manu: Recognoui.

LVII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Et vt in hunc diem cognitio differretur vtriusque partis constat fuisse consensum, quod video hodie prodesse non posse. interim vt præcepi ab ecclesiasticis notariis ad quam partem fuerit dilata cognitio recitetur.

LVIII.

Petilianus episcopus dixit: Scriptum sit hoc non nostro vitio fieri, sed tantum quod notarii occurrere non potuerunt, vel exceptores. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui.

LIX.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Recita. Ianuarius notarius ecclesiæ Sitifensis partis Donati, ex codice recitauit: Nobilitas tua dixit: Edicat officium quantum iam diei videatur emensum. Rufinianus scriba v. c. curatoris dixit: Exemptæ sunt horæ vndecim diei. Nobilitas tua dixit: Quoniam diei pene omnem partem constat emensam, idcirco vtrum ex communi consensu differri negotium placeat intimetur. Ab vtraque parte dictum est; Placet: quoniam iste dies videtur emensus. Nobilitas tua dixit: In quem diem hæc ipsa comperendinatio differatur, pars vtraque designet. Alypius episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Sicut edicto nobilitas tua præscripsit, crastino intermisso propter schedarum descriptionem, perendie si præcipis obseruamus. Adeodatus episcopus dixit: Etiam nos consentimus, vt perendino die negotium peragatur. Sublimitas tua dixit: Sicut partibus placuit, perendino die negotium repetetur. & cum recitaret,

LX.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Vtrarumque partium professione monstratum est, in hunc diem cognitionem fuisse dilatam: item hodie negotium

tractaretur. Petilianus episcopus dixit: Si perfecerunt gesta exceptores, agatur. & alia manu: Vt superius.

LXI.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Licet apertissimis fuerit professionibus designatum in quem diem dilatum esset iudicium; tamen ne quid ei parti quæ dilationem postulat negatum esse videatur, cognitio differetur, ita vt edicat in quem diem debeat iudicium pro-
telari.

LXII.

Petilianus episcopus dixit: Dicant exceptores quando edituri sunt gesta. & alia manu: Petilianus episcopus recognoui. Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Exceptores, quando possunt in schedis gesta conscribi & edenda compleri, edicere non morentur. Hilarus exceptor dixit: Sicut consensus accessit vtrarumque partium, dum in schedas prosecutiones suas subscripserint, tunc demum diem edendorum gestorum possumus edicere.

LXIII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Possunt hodie schedæ vel ab officio compleri, vel ab vtraque parte subscribi. Hilarus exceptor dixit: Hodie schedas complemus.

LXIV.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Quoniam suggestit officium hodie se schedas posse complere, edicat sanctitas vestra, vtrum hodie vel crastino die sit parata subscribere. Adeodatus episcopus dixit: Cum nobis scheda oblata fuerit, subscribemus. & alia manu: Adeodatus episcopus recognoui.

LXV.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Edicat nunc officium, post subscriptionem schedarum etiam in editione gestorum quot dierum sufficere possit sine vlla excusatione dilatio. Hilarus exceptor dixit: Si crastino die subscripserint vel hodie, possumus die noctuque inuigilantes, post tertium diem gesta edere, ita vt notarii eorum nobis de scheda subscripta dicent. Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Quis iste dies

ANNO
CHRISTI
411.

fit ab officio designetur. Rufinianus scriba v. c. curatoris dixit : Hodiernus dies est tertius nonas Iunias. Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Diem quæro quo edi gesta promissum est. Hilarus exceptor dixit : Possumus gesta edere septimo Iduum Iunii die.

LXVI.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Licet iam de professionibus dubietas mihi magna nascatur, tamen denuo vtrum sexto Iduum Iuniarum die omnibus ambagibus amputatis negotium sit principale tractandum, pars vtraque designet. Augustinus episcopus ecclesie catholice dixit : Nos & hodie volumus, & si fieri posset, vellemus : tamen quia humanum fuit hoc concedere fratribus nostris, quod nobis non iniuste videntur postulasse, ad diem sextum Iduum Iuniarum, adiuuante domino Deo nostro, ad futuros nos ad peragendum principale negotium ecclesie pollicemur. & alia manu : Recognoui.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Etiam pars alia quid voluntatis habeat dignetur edicere.

LXVII.

Emeritus episcopus dixit : De professionibus nostris nulla est ambiguitas. quantum autem ad instructionem quam fieri debere in iudicio flagitauimus, aduertit nobilitas tua, nos iusta & legitima postulasse. Diem autem statutum, hoc est sextum Iduum Iuniarum, si Deus iusserit, obseruabimus, ita tamen vt acceptis gestis nobis largiatur aliquid æquissimus iudex, quo possit esse tractatus. & alia manu : Emeritus episcopus recognoui. Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Septimo Iduum Iuniarum die matutinis horis vobis gesta tradentur. Edicite vtrum alia die, id est sexto Iduum Iuniarum adesse dignemini, vt principale negotium peragatur. Emeritus episcopus dixit : Aderimus ad iudicium, si quæ statuit nobilitas tua habuerint effectum. & alia manu : Emeritus episcopus recognoui.

LXVIII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit : Memores periculi & professionis proprie exceptores constituto die, matutinis horis, id est septimo Iduum Iuniarum,

gesta edere festinabunt, ita vt notarii partis vtriusque in dictando non desint. Sciat autem vtraque pars officio se cauere debere de perceptione gestorum hora pariter designata. Sacerdotale vero est, vt amputatis ambagibus nulla morarum impedimenta neantur.

LXIX.

Alypius episcopus ecclesie catholice dixit: Secundum preceptum nobilitatis tue, cum gesta susceperimus, de subscriptione & de tempore consequenter cauebimus. & alia manu: Recognoui.

LXX.

Emeritus episcopus dixit: Cum oblata nobis fuerint gesta, satisfacimus iudicatis. & alia manu: Emeritus episcopus recognoui.

LXXI.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Etiam istius diei gesta, ne qua possit denuo esse causatio, eadem die edere vobis festinabit officium.

LXXII.

Alypius episcopus ecclesie catholice dixit: Multa nudiustertiana die falsa iactata sunt. Ne huiusmodi illusionibus populus perturbetur, petimus vt ipsos petisse dilationem nobilitatis tue edicto noscatur. & alia manu: Recognoui.

LXXIII.

Marcellinus v. c. tribunus & notarius dixit: Ea que populus loquitur sanctitatem vestram promouere non condecet. tamen sicut edicto meo definitum est, gesta proponentur. & infra: Hilarus & Martialis exceptores edidimus, & hæc similiter vt supra emendaui.

G E S T A T E R T I Æ
C O G N I T I O N I S.

I.

POST consulatum Varanis v. c. sexto Idus Iunias Carthagini in secretario thermarum Gargilianarum, adstantibus Sebastiano, Maximiano & Petro viris deuotissimis protectoribus domesticis, adstantibus etiam Vin-